

EUROOPA
KONTROLLIKODA

ET

Kõne

Brüssel, 12. november 2014

ECA/14/52

Euroopa Kontrollikoja presidendi Vítor Caldeira kõne

2013. aasta aastaaruannete esitlemine

Euroopa Parlamendi täiskogu istung

Brüssel, 12. november 2014

Kehtib esitatud tekst.

Erinevuste korral tuleb lähtuda suulisest tekstist.

ECA Press

Damijan Fišer – pressiametnik

12, rue Alcide De Gasperi, L-1615 Luxembourg

T: (+352) 4398 45410 M: (+352) 621 55 22 24

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA Youtube: [EUAuditorsECA](https://www.youtube.com/EUAuditorsECA) eca.europa.eu

President Schulz,

lugupeetud Euroopa Parlamendi liikmed,

komisjoni asepresident proua Georgieva!

Mul on au esitleda kontrollikoja eelarveaasta 2013 aastaaruannet Euroopa Parlamendi täiskogule.

Euroopa seisab praegu suurte muutuste ees. Euroopa Komisjoni uue koosseisu ees seisab palju olulisi ülesandeid.

Üks neist on ELi eelarve parem haldamine. Ülesandel on kolm põhiosa: olemasoleva raha kasutamine, ELi finantseeskirjade täitmise tagamine ning kodanike jaoks väärtuslike ja nähtavate tulemuste saavutamine.

Austatud parlamendiliikmed!

Uue kuluperioodi hakul on kontrollikoja aastaaruande sõnum, et ELi finantsjuhtimine tervikuna ei ole veel piisavalt hea.

Mis puudutab **ELi eelarve kasutamist**, siis 2013. aastal tehti ELi eelarvest makseid rohkem kui 148 miljardi euro eest, mis moodustab aastaks ettenähtud maksimumsummast ligi 99 %.

Kontrollikoja hinnangul olid vastavad tehingud 2013. aastal aruandluses nõuetekohaselt kajastatud, mis tähendab, et alates 2007. aastast oleme igal aastal esitanud ELi raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsuse kohta märkuseta auditiarvamuse.

Tahaksin aga kutsuda üles ettevaatlikkusele seoses **ELi rahavoogude juhtimisega**.

Hoolimata maksete kõrgest määrast kasvasid täitmata finantskohustused veel 9 miljardi euro võrra ning nende kogusumma oli 2013. aasta lõpus 322 miljardit eurot.

See näitab järjest suurenevat survet ELi rahavoogudele. Eelmainitu taustal on oluline, et komisjon näeks ette võimalikke puudujääke ELi programmide rahastamisel, koostades asjakohased rahavoogude prognoosid.

Samal ajal soovib kontrollikoda võtta komisjonil meetmeid, tagamaks, et ELi eelarvest tehtavad esmased investeeringud vastaksid tegelikele rahavoogude vajadustele. Komisjoni viimaste andmete kohaselt oli näiteks alates 2007. aastast **finantskorraldusvahenditesse** paigutatud 14 miljardi euro suurusest summast lõplikele toetusesaajatele 2013. aasta lõpuks välja makstud vähem kui pool.

Austatud liikmed!

ELi eelarvevahendid leiavad kasutamist, kuid liiga suur osa maksetest on endiselt **eeskirjadega vastuolus**.

2013. aasta maksete üldine veamäär on kontrollikoja hinnangul 4,7 %. 2012. aastal oli see 4,8 %. See ületab tunduvalt 2 % suuruse olulisuse läve, ja nii on see olnud kõigil aastatel, mil kontrollikoda on ELi raamatupidamise aastaaruannet auditeerinud.

2013. aastal olid kõik kuluvaldkonnad olulisel määral vigadest mõjutatud. Ainsa erandi moodustasid ELi halduskulud summas 10,6 miljardit eurot.

Kontrollikoja hinnangul on veamäär kõrgem vahendite puhul, mida komisjon haldab koostöös liikmesriikidega ja mis moodustavad ELi koguvahenditest 80 %. Kui selliste vahendite hinnanguline veamäär on 5,2 %, siis teistes valdkondades, mida enamasti haldab komisjon otse, on veamäär 3,7 %.

Kontrollikoda leidis, et komisjoni ja riiklike ametiasutuste võetud parandusmeetmed aitavad üldist veamäära madalal hoida, kuid kehtivat korda saaks paremini rakendada, et vigade tekkimist ära hoida.

Näiteks maaelu arengu veamäärade oleks saanud vähendada 6,7 %-lt 2 %-le, kui riiklikud ametiasutused oleksid kasutanud kogu nende käsutuses olevat teavet enne komisjonilt kulude hüvitamise taotlemist.

Peamised vigade allikad, millele riiklikud ametiasutused tähelepanu peaksid pöörama, on rahastamiskõlbmatud kulud, hanke-eeskirjade tõsine rikkumine ja põllumajandusmaa ebakorrektned deklareerimised.

Kontrollikoja hinnangul peaksid komisjon ja liikmesriikide ametiasutused keskenduma kõigepealt kirjeldatud põhjustel tekkivate vigade ärahoidmisele ning seejärel nende avastamisele ja parandamisele. Seda muu hulgas põhjusel, et kõnealused vead ohustavad ka ELi kulutuste tõhusust ja mõjusust.

Austatud parlamendiliikmed!

Programmitöö perioodi 2007–2013 jooksul on ELi vahendite haldajad keskendunud eelkõige olemasoleva raha ärakasutamisele, seejärel eeskirjade järgimisele ning alles kõige lõpuks, ja sedagi vaid piiratud määral, **tulemuste saavutamisele**.

See peegeldab ELi eelarvehalduse üht olulist tahku. Liikmesriikide ja ELi tasandi ametnikud on seatud märkimisväärse surve alla vahendid ära kasutada, vastasel juhul võivad nad neist ilma jääda. Samas puudub neil samaväärne stiimul vahendite abil tulemuste saavutamiseks.

See peab muutuma. Meie aastaaruanne sisaldab palju kontrollikoja 2013. aastal vastuvõetud 19 eriaruandest pärinevaid näiteid selle kohta, kuidas parem tulemustele keskendumine võib tulemuslikkust tõhustada.

Selle taustal tervitab kontrollikoda komisjoni algatust keskenduda vahendite ärakasutamise asemel tulemuslikkusele.

Kontrollikoja hinnangul on selleks vaja:

- esiteks, tõsiseid pingutusi nii ELi kui liikmesriikide tasandil, et saavutada ELi piiratud rahaliste vahenditega parimad võimalikud tulemused;
- teiseks, asjakohaseid tulemusnäitajaid ja usaldusväärset teavet nende saavutamise kohta;
- kolmandaks, ja mis kõige olulisem: õigeid stiimuleid, mille abil tulemuslikkust tunnustada ja nõrku tulemusi sanktsioneerida.

Kui perioodi 2014–2020 uue eelarvekorraga soovitakse varasemast enam keskenduda tulemustele, siis tuleb eelmainitud elemendid kasutusele võtta ja neid mõjusalt rakendada.

Samal ajal peavad saavutatud üldtulemused paremini nähtavad olema. Kontrollikoda soovib komisjonil oma iga-aastases hindamisaruandes täpsemini kajastada ELi eelarve Euroopa lisaväärtust ja strateegia „Euroopa 2020” eesmärkide saavutamist.

Lugupeetud president, austatud parlamendiliikmed!

ELi finantsjuhtimise parandamine ei tähenda raha ärakasutamise, eeskirjade järgimise ja tulemuste saavutamise vahel valimist. Küsimus on kõigi kolme tegevuse ühendamises. See oleks lihtsam, kui ELi eelarve oleks paremini hallatav ning täpsemate eesmärkide ja lihtsamate raha kasutamise võimalustega. Need on eelarveperioodist 2007–2013 saadud peamised õppetunnid.

Nagu ka kontrollikoja 2013. aasta aastaaruandest loodetavasti nähtub, on meie institutsioon täiel määral pühendunud nii parlamendi, teiste ELi institutsioonide kui liikmesriikide abistamisele, et ELi vahendeid parimal moel kasutada ja seeläbi saavutada tulemused, mida ELi kodanikud õigustatult ootavad.

Täna teid tähelepanu eest.